

Monografie

- Antoszewski A., System polityczny RP, Warszawa 2012.
- Bałaban A., Pozycja ustrojowa i funkcje Sejmu RP, Warszawa 2005.
- Banaszak B., Prawo konstytucyjne, Warszawa 1999.
- Bankowicz M., Tkaczyński J.W., Oblicza współczesnego państwa, Toruń 2003.
- Benton T., Craib I., Filozofia nauk społecznych. Od pozytywizmu do postmodernizmu, tłum. L. Rasiński, Wrocław 2003.
- Beyme K. von, Współczesne teorie polityczne, tłum. J. Łoziński, Warszawa 2007.
- Bocheński J.M., Współczesne metody myślenia, tłum. S. Judycki, Poznań 1993.
- Bolechów B., Terroryzm. Aktorzy, statyści, widzowie, Warszawa 2010.
- Bożyk S., Opozycja parlamentarna w Sejmie RP, Warszawa 2005.
- Bożyk S., Partie polityczne a Sejm RP, Warszawa 2006.
- Bożyk S., Sejm w systemie organów państwowych RP, Warszawa 2009.
- Burnham P., Gilland K., Grant W., Layton-Henry Z., Research Methods in Politics, London 2014.
- Buttolph Johnson J., Reynolds H.T., Mycoff J.D., Metody badawcze w naukach politycznych, tłum. A. Kloskowska-Dudzińska, Warszawa 2010.
- Chmaj M., Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1991–1997 (I i II kadencja). Studium prawnoustrojowe, Warszawa 1999.
- Chmaj M., Żmigrodzki M., Wprowadzenie do teorii polityki, Lublin 1996.
- Chodubski A., Wstęp do badań politologicznych, Gdańsk 1995.
- Czeszejko-Sochacki Z., Prawo parlamentarne w Polsce, Warszawa 1997.
- Cziomer E., Polityka zagraniczna Niemiec. Kontynuacja i zmiana po zjednoczeniu ze szczególnym uwzględnieniem polityki europejskiej i transatlantyckiej, Warszawa 2005.
- Dębowski T., Kościoły chrześcijańskie w Polsce wobec wybranych zagadnień międzynarodowych w latach 1989–2004, Wrocław 2011.
- Dobroczyński M., Stefanowicz J., Polityka zagraniczna państwa, Warszawa 1994.
- Dobrowolski M., Zasada dwuizbowości parlamentu w polskim prawie konstytucyjnym, Warszawa 2003.
- Duda R., Integracja Polski z Unią Europejską. Wybrane aspekty polityki integracyjnej w latach 1991–2004, Wrocław 2004.
- Dudek A., Historia polityczna Polski 1989–2005, Kraków 2007.
- Dudek A., System decyzyjny w polityce zagranicznej Polski w okresie tranzytu (1989–1992). Mechanizmy, procedury i instytucje, praktyka, Wrocław 2012.
- Dudek D., Husak Z., Kowalski G., Lis W., Konstytucyjny system organów państwa, Warszawa 2013.

Durkheim É., O podziale pracy społecznej, tłum. K. Wakar, Warszawa 1999.

Dyduch J., Europeizacja polskiej polityki zagranicznej w perspektywie realizmu strukturalnego, Wrocław 2016.

Ehrlich S., Wstęp do nauki o państwie i prawie, Warszawa 1979.

Fedorowicz K., Polityka Polski wobec Rosji, Ukrainy i Białorusi w latach 1989–2010, Poznań 2011.

Fischer J., Stan i prognozy ewolucji interesów narodowych Niemiec oraz ich skutki dla Polski, Warszawa 1997.

Florczak-Wątor M., Czarny P., Międzynarodowa współpraca Sejmu RP, Warszawa 2012.

Fukuyama F., Koniec historii, tłum. T. Bieroń, M. Wichrowski, Poznań 1996.

Garlicki L., Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu, wyd. 2, Warszawa 1998.

Garlicki L., Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu, wyd. 7, Warszawa 2003.

Granat M., Prawo konstytucyjne w pytaniach i odpowiedziach, wyd. 6, Warszawa 2014.

Gray J., Dwie twarze liberalizmu, tłum. P. Rymarczyk, Warszawa 2001.

Grobler A., Metodologia nauk, Kraków 2006.

Guzzini S., Realizm w nauce o stosunkach międzynarodowych, tłum. S. Szymański, Warszawa 2017.

Hajduk Z., Ogólna metodologia nauk, Lublin 2012.

Huntington S.P., Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego, tłum. H. Jankowska, Warszawa 1998.

Jakubowski W., Załęski P., Zamęcki Ł., Nauki o polityce. Zarys koncepcji dyscypliny, Pułtusk 2013.

Kasianiuk K., Gra polityczna w parlamencie. Anatomia zjawiska, Warszawa 2014.

Kissinger H., Porządek światowy, tłum. M. Antosiewicz, Wołowiec 2016.

Kiwerska J., Świat w latach 1989–2009. Wydarzenia – konflikty – procesy, Poznań 2009.

Klementewicz T., Rozumienie polityki. Zarys metodologii nauki o polityce, Warszawa 2010.

Kołodziej T., Rządowa koordynacja polityki europejskiej w Polsce. Ewolucja systemowa w okresie od aplikacji o członkostwo do prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, Warszawa 2012.

Koszel B., Francja i Niemcy w procesie integracji Polski ze Wspólnotami Europejskimi / Unią Europejską (1989–2002), Poznań 2003.

Kotarbiński T., Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, Warszawa 2003.

Kowalik J., Szostak W., Metodologiczne problemy nauk o polityce dla studentów nauk politycznych, Kielce 2007.

Krasnodębski Z., Zmiana klimatu, Kraków 2006.

Krauz-Mozer B., Teorie polityki. Założenia metodologiczne, Warszawa 2007.

Królikowski H.M., Marcinkowski C., Irak 2003, Warszawa 2003.

Kruk M., Funkcja kontrolna Sejmu RP, Warszawa 2008.

Kubát M., Teoria opozycji politycznej, Kraków 2010.

Kuciński J., Sejmowa kontrola działalności rządu z perspektywy prawnoutrojowej i praktyki politycznej, Warszawa 2017.

Kuehnelt-Leddihn E. von, Demokracja – opium dla ludu?, tłum. M. Gawlik, Łódź–Wrocław 2008.

Kuźniar R., Droga do wolności. Polityka zagraniczna III Rzeczypospolitej, Warszawa 2008.

Kuźniar R., Polityka zagraniczna III Rzeczypospolitej, Warszawa 2012.

Kuźniar R., Pozimnowojenne dwudziestolecie 1989–2010. Stosunki międzynarodowe na przełomie XX i XXI wieku, Warszawa 2011.

Kwiecień R., Suwerenność państwa. Rekonstrukcje i znaczenie idei w prawie międzynarodowym, Kraków 2004.

Legutko R., Czasy wielkiej imitacji, Kraków 1998.

Legutko R., Triumf człowieka pospolitego, Poznań 2012.

Leszczyńska K., Rządy Rzeczypospolitej Polskiej (1989–2005): skład, organizacja i tryb funkcjonowania, Toruń 2007.

Leszczyńska K., Senat Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1989–2011, Lublin 2015.

Litwin T., Funkcje Sejmu i Senatu a współczesny polski model dwuizbowości, Warszawa 2016.

Locke J., Dwa traktaty o rządzie, tłum. Z. Rau, Warszawa 1992.

Loewy A.G., Siekiewitz P., Struktura i funkcja komórki, tłum. J. Prus-Bogusławski, Warszawa 1969.

Lubina M., Niedźwiedź w cieniu smoka. Rosja – Chiny 1991–2014, Kraków 2014.

Łoś-Nowak T., Stosunki międzynarodowe. Teorie – systemy – uczestnicy, Wrocław 2000.

Maj C., Maj E., Narodowe ugrupowania polityczne w Polsce 1989–2001, Lublin 2007.

Małajny R.M., Trzy teorie podzielonej władzy, Warszawa 2001.

March J.G., Olsen J.P., Instytucje. Organizacyjne podstawy polityki, tłum. D. Sielski, Warszawa 2005.

Mazur Z., Centrum Przeciwko Wypędzeniom (1999–2005), Poznań 2006.

Menkes J., Wasilkowski A., Organizacje międzynarodowe. Wprowadzenie do systemu, Warszawa 2004.

Mill J.S., O wolności, tłum. A. Kurlandzka, Warszawa 1999.

Mojak R., Parlament a rząd w ustroju Trzeciej Rzeczypospolitej Polskiej, Lublin 2007.

Morgenthau H.J., Polityka między narodami. Walka o potęgę i pokój. Wydanie skrócone, przejrzała uzupełnił K.W. Thompson, tłum. R. Włoch, Warszawa 2010.

Nowak S., Metodologia badań społecznych, wyd. 2, Warszawa 2012.

Opaliński B., Rozdzielenie kompetencji władzy wykonawczej między Prezydenta RP oraz Radę Ministrów na tle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku, Warszawa 2012.

Orzelska A., *Polityka zagraniczna Polski wobec wybranych kwestii spornych w stosunkach transatlantyckich (1989–2004)*, Warszawa 2011.

Pająk M., *Kryzys nauki o polityce z perspektywy filozofii politycznych Leo Straussa i Erica Voegelina*, Wrocław 2017.

Pajdała H., *Komisje sejmowe. Status i funkcjonowanie*, Warszawa 2003.

Parzymies S., *Stosunki międzynarodowe w Europie 1945–2004*, Warszawa 2004.

Pietraś Z.J., *Decydowanie polityczne*, Warszawa–Kraków 1998.

Plato, *Kratylos*, tłum. Z. Brzostowska, Lublin 1990.

Podgórzeńska R., *Działalność sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych (1989–2005)*, Warszawa 2007.

Podgórzeńska R., *Główne problemy polskiej polityki zagranicznej na forum Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych w latach 1989–2001*, Szczecin 2006.

Podgórzeńska R., *Polityka zagraniczna Polski wobec obszaru południowo-wschodniego*, Toruń 2013.

Porębski L., *Behawioralny model władzy*, Kraków 1996.

Potulski J., *Współczesne problemy badawcze w politologii*, Gdańsk 2015.

Pugacewicz T., *Teorie polityki zagranicznej. Perspektywa amerykańskiej analizy polityki zagranicznej*, Kraków 2017.

Rydlewski G., *Rządowy system decyzyjny w Polsce. Studium politologiczne okresu transformacji*, Warszawa 2002.

Sarnecki P., *Senat RP a Sejm i Zgromadzenie Narodowe*, Warszawa 1999.

Sielezin J.R., *Badania źródłoznawcze w politologii. Wybrane zagadnienia metodologiczne*, Wrocław 2010.

Siemieński F., *Prawo konstytucyjne*, Warszawa–Poznań 1978.

Skrzydło W., *Ustrój polityczny RP w świetle Konstytucji z 1997 roku*, wyd. 2, Kraków 2000.

Staniszkis J., *Władza globalizacji*, Warszawa 2003.

Stemplowski R., *Kształtowanie polskiej polityki zagranicznej. Wstęp do analizy*, Warszawa 2004.

Stemplowski R., *Wprowadzenie do analizy polityki zagranicznej RP*, Warszawa 2006.

Stębel M., *Kontrola sejmowa w polskim prawie konstytucyjnym*, Warszawa 2012.

Sułek J., *Na drodze do porozumienia i pojednania z Niemcami. Wybór tekstów z lat 1989–2009*, Warszawa 2009.

Surmacz B., *Ewolucja współczesnej dyplomacji. Aktorzy, struktury, funkcje*, Lublin 2015.

Surmacz B., *Współczesne stosunki polsko-ukraińskie. Politologiczna analiza traktatu o dobrym sąsiedztwie*, Lublin 2002.

Szeliga Z., *Odpowiedzialność parlamentarzystów, Prezydenta, Rady Ministrów oraz jej członków w świetle Konstytucji RP z kwietnia 1997 r.*, Lublin 2003.

- Szacki J., Historia myśli socjologicznej. Wydanie nowe, Warszawa 2003.
- Szczepanik K., Dyplomacja Polski 1918–2005. Struktury organizacyjne, Warszawa 2005.
- Waldenberg M., Rozbicie Jugosławii. Od separacji Słowenii do wojny kosowskiej, Warszawa 2003.
- Wawrzyk P., Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej, Warszawa 2009.
- Wawrzyniak J., Sejm a Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów, Warszawa 2016.
- Węc J., Rozwój stosunków politycznych, militarnych i ekonomicznych między Polską a Republiką Federalną Niemiec po 1989 r., Warszawa 1998.
- Wołek A., Demokracja nieformalna. Konstytucjonalizm i rzeczywiste reguły polityki w Europie Środkowej po 1989 roku, Warszawa 2004.
- Zenderowski R., Koziński B., Uwarunkowania polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2015.
- Zielonka J., Europa jako imperium. Nowe spojrzenie na Unię Europejską, tłum. A. i J. Maziarscy, Warszawa 2007.
- Zięba R., Europejska Tożsamość Bezpieczeństwa i Obrony. Koncepcja – struktura – funkcjonowanie, Warszawa 2000.
- Zięba R., Główne kierunki polityki zagranicznej Polski po zimnej wojnie, Warszawa 2010.
- Zięba R., Polityka zagraniczna Polski w strefie euroatlantyckiej, Warszawa 2013.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323513353>
- Zięba-Załucka H., Władze ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2002.
- Znanięcki F., Metoda socjologii, tłum. E. Hałas, Warszawa 2008.

Prace zbiorowe

- Albin B.J., Baluk W. (red.), Pałka E. (sekretarz tomu), Europa Środkowa. Dekada transformacji. Republika Czeska, Wrocław 2005.
- Ankwicz M. (red.), Władza i polityka. Wybór tekstów ze współczesnej politologii zachodniej, Warszawa 1988.
- Antoszewski A. (red.), Demokracja w III Rzeczypospolitej, Wrocław 2002.
- Antoszewski A., Herbut R. (red.), Polityka w Polsce w latach 90. Wybrane problemy, Wrocław 1999.
- Bachmann K., Kamiński A.Z., Kloczkowski J., Koprowski A., Krzczunowicz A., Legutko R., Najder Z., Podolski A., Porębski C., Skotnicka-Ilasiewicz E., Szacki J., Szczerski K., Czy Polska ma doktrynę integracyjną?, Kraków 1998.
- Baylis J., Smith S. (red.), Globalizacja polityki światowej. Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych, tłum. M. Filary i in., Kraków 2008.
- Bieleń S. (red.), Polska w stosunkach międzynarodowych, Warszawa 2007.
- Bieleń S., Raś M. (red.), Polityka zagraniczna Rosji, Warszawa 2008.

- Blok Z. (red.), Czym jest teoria w politologii?, Warszawa 2011.
- Chmaj M. (red.), Rządy koalicyjne w III RP, Olsztyn 2006.
- Ciechanowski G., Sielski J. (red.), Konflikty współczesnego świata, Toruń 2006.
- Chodubski A.J., Malinowski M.J. (red.), Problemy badawcze i metodologiczne politologii w Polsce, Gdańsk 2006.
- Czajowski A., Sobkowiak L. (red.), Polityka i polityczność. Problemy teoretyczne i metodologiczne, Wrocław 2012.
- Czaputowicz J. (red.), Polityka zagraniczna Polski. Unia Europejska. Stany Zjednoczone. Sąsiedzi, Warszawa 2008.
- Cziomer E. (red.), NATO u progu XXI wieku, Kraków 2000.
- Derczyński W., Jasińska-Kania A., Szacki J. (wyb.), Elementy teorii socjologicznych. Materiały do dziejów współczesnej socjologii zachodniej, Warszawa 1975.
- Fijałkowski Ł., Kunert-Milczarz R. (red.), Międzynarodowe stosunki polityczne, Wrocław 2018.
- Garlicki L. (red.), Konstytucja, wybory, parlament. Studia ofiarowane Zdzisławowi Jaroszowi, Warszawa 2000.
- Dubiel L. (red.), Idee jako źródło instytucji politycznych i prawnych, Lublin 2003.
- Gil A., Kapuśniak T. (red.), Polityka wschodnia Polski. Uwarunkowania. Koncepcje. Realizacja, Lublin–Warszawa 2009.
- Góralski W.M. (red.), Polska – Niemcy 1945–2007. Od konfrontacji do współpracy i partnerstwa w Europie. Studia i dokumenty, Warszawa 2007.
- Grzybowski M. (red.), System rządów Rzeczypospolitej Polskiej. Założenia konstytucyjne a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006.
- Haliżak E. (red.), Badanie polityki zagranicznej państwa, Warszawa 2018.
- Ishiyama J.T., Breuning M. (red.), 21st Century Political Science. A Reference Handbook, t. 1, Los Angeles 2010.
- Jabłoński A.W., Sobkowiak L. (red.), Studia z teorii polityki, t. 1, Wrocław 1999.
- Jabłoński A.W., Sobkowiak L. (red.), Studia z teorii polityki, t. 2, Wrocław 1998.
- Jarosz Z. (red.), Parlament. Model konstytucyjny a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006.
- Karwat M. (red.), Paradoksy polityki, Warszawa 2007.
- Kloczkowski J. (red.), Przeklęte miejsce Europy? Dylematy polskiej geopolityki, Kraków 2009.
- Knopek J., Willa R. (red.), Polska polityka zagraniczna 1989–2014, Warszawa 2016.
- Krauz-Mozer B., Ścigaj P. (red.), Podejścia badawcze i metodologie w nauce o polityce, Kraków 2013.
- Kruk M. (red.), Mandat przedstawicielski w teorii, prawie i praktyce poselskiej, Warszawa 2013.
- Kukułka J., Zięba R. (red.), Polityka zagraniczna państwa, Warszawa 1992.

- Kuźniar R., Szczepanik K. (red.), *Polityka zagraniczna RP 1989–2002*, Warszawa 2002.
- Lecours A. (red.), *New Institutionalism. Theory and Analysis*, Toronto 2005.
<https://doi.org/10.3138/9781442677630>
- Lisicka H. (red.), *System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej*, Wrocław 2001.
- Łętocha R. (red.), *Religia, polityka, naród: studia nad współczesną myślą polityczną*, Kraków 2010.
- Łoś-Nowak T. (red.), *Polityka zagraniczna. Aktorzy – potencjały – strategie*, Warszawa 2011.
- Łoś-Nowak T. (red.), *Współczesne stosunki międzynarodowe*, Wrocław 1995.
- Marsh D., Stoker G. (red.), *Teorie i metody w naukach politycznych*, tłum. J. Tegnerowicz, Kraków 2006.
- Modzelewski W.T. (red.), *Polska wobec sąsiadów. Współczesne stosunki polityczne*, Olsztyn 2009.
- Mołdawa T., Zaleśny J. (red.), *Parlamentaryzm w świecie współczesnym. Między ideą a rzeczywistością*, Warszawa 2011.
- Opalek K. (red.), *Metodologiczne i teoretyczne problemy nauk politycznych*, Warszawa 1975.
- Piątek J.J., Podgórska R. (red.), *Polityka zagraniczna. Decyzje, procedury, instytucje*, Toruń 2009.
- Pietrasiak M., Stelmach M., Żakowski K. (red.), *Polityka zagraniczna Polski. 25 lat doświadczeń*, Łódź 2016.
- Rdzanek G. (red.), *Euroatlantycka obronność na rozdrożu*, Wrocław 2004.
- Sarnecki P. (red.), *Prawo konstytucyjne Rzeczypospolitej Polskiej*, wyd. 9, Warszawa 2014.
- Słodkowska I. (red.), *Partie i ich programy. Wybory 2001*, Warszawa 2002.
- Słodkowska I., Dołbakowska M. (red.), *Wybory 1997. Partie i ich programy*, Warszawa 2004.
- Stefanowicz J., Grabowska-Lipińska I. (red.), *Racja stanu w dobie transformacji ładu europejskiego. Implikacje dla Polski*, Warszawa 1995.
- Stolarczyk M. (red.), *Stosunki Polski z sąsiadami w pierwszej dekadzie XXI wieku*, Katowice 2011.
- Szczerski K. (red.), *Podmiotowość geopolityczna. Studia nad polską polityką zagraniczną*, Warszawa 2009.
- Szumlik B. (red.), *Prawo konstytucyjne*, Warszawa 2016.
- Szumlik B., Żmigrodzki M. (red.), *Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce*, Lublin 2007.
- Szymanek J. (red.), *Systemy rządów w perspektywie porównawczej*, Warszawa 2014.
- Wojtaszczyk K.A., Jakubowski W. (red.), *Studia europejskie. Zagadnienia metodologiczne*, Warszawa 2010.
- Wolański M. (red.), *Uwarunkowania i kierunki polskiej polityki zagranicznej w pierwszej dekadzie XXI wieku*, Wrocław 2004.
- Zięba R. (red.), *Wstęp do teorii polityki zagranicznej państwa*, Toruń 2004.

Zubik M. (red.), Dwadzieścia lat transformacji ustrojowej w Polsce. 51. Ogólnopolski Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego, Warszawa, 19–21 czerwca 2009 r., Warszawa 2010.

Zwierzchowski E. (red.), Opozycja parlamentarna, Warszawa 2000.

Żukowski A. (red.), Polska polityka zagraniczna w procesie przemian po 1989 roku, Olsztyn 1999.

Artykuły

[Alberski R.], Rada Ministrów, [w:] H. Lisicka (red.), System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej, Wrocław 2001, s. 203–225.

Anioł W., Państwo postsuwerenne? Rozproszenie władzy w środowisku międzynarodowym, „Sprawy Międzynarodowe” 2002, nr 4, s. 5–26.

Anioł W., Paradoksalna natura globalizacji, „Polski Przegląd Dyplomatyczny” 2002, nr 4 (8), s. 91–101.

Antoszewski A., Instytucje władzy ustawodawczej i wykonawczej, [w:] A. Antoszewski, R. Herbut (red.), Polityka w Polsce w latach 90. Wybrane problemy, Wrocław 1999, s. 95–114.

Antoszewski A., System polityczny jako kategoria analizy politologicznej, [w:] A.W. Jabłoński, L. Sobkowiak (red.), Studia z teorii polityki, t. 1, Wrocław 1999, s. 73–88.

Bäcker R., O znaczeniu kategorii typu idealnego, [w:] Z. Blok (red.), Czym jest teoria w politologii?, Warszawa 2011, s. 207–213.

Balcerowicz B., Aspekty strategiczne wojny z Irakiem, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 356–365.

Białyszewski H., Wstęp do wydania polskiego, [w:] T. Parsons, Szkice z teorii socjologicznej, tłum. A. Bentkowska, Warszawa 1972, s. VII–LXII.

Bielecka M., Role międzynarodowe państwa, [w:] R. Zięba (red.), Wstęp do teorii polityki zagranicznej państwa, Toruń 2004, s. 177–192.

Bieleń S., Identyfikacja Rosji w stosunkach międzynarodowych, [w:] S. Bieleń, M. Raś (red.), Polityka zagraniczna Rosji, Warszawa 2008, s. 13–46.

Bieleń S., Pozycja geopolityczna Polski, [w:] tenże (red.), Polska w stosunkach międzynarodowych, Warszawa 2007, s. 15–31.

Blok Z., Kołodziejczak M., O statusie i znaczeniu kategorii „polityki” i „polityczności” w nauce o polityce, „Studia Politologiczne” 2015, vol. 37, s. 17–32.

Błaszczyk M.C., Programy pomocowe Unii Europejskiej dla Polski w latach dziewięćdziesiątych, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2000, s. 49–66.

Bocheński A., Monteskiusz i pułkownik Sławek, [w:] tenże, Historia i polityka. Wybór publicystyki, wybrał, opracował i przedmową poprzedził M. Król, Warszawa 1989, s. 70–83.

Bodio T., Chodubski A., O prognostyce w politologii, „Studia Politologiczne” 2004, vol. 8, s. 261–290.

Bojko K., Polityka amerykańska wobec konfliktu na Bliskim Wschodzie w świetle inicjatyw pokojowych Arabii Saudyjskiej, Egiptu i Jordanii, „Sprawy Międzynarodowe” 2002, nr 3, s. 25–50.

Bożyk S., Rzeczpospolita Polska, [w:] E. Zwierzchowski (red.), Opozycja parlamentarna, Warszawa 2000, s. 31–60.

Bógdał-Brzezińska A., Kategoria globalizacji w nauce o stosunkach międzynarodowych i pojęcia współzależne: regionalizacja, uniwersalizacja, internacjonalizacja, „Stosunki Międzynarodowe” 2001, nr 1–2 (t. 23), s. 99–121.

Bryła J., Multilateralizm i unilateralizm – globalne trendy a amerykańska polityka zagraniczna, „Prawo i Polityka” 2009, nr 1 (1), s. 91–108.

Chmaj M., Powstawanie i funkcjonowanie rządu w III Rzeczypospolitej w aspekcie prawno-instytucjonalnym, [w:] tenże (red.), Rządy koalicyjne w III RP, Olsztyn 2006, s. 27–47.

Chodubski A., Wyzwania metodologiczne w rozpoznawaniu rzeczywistości społeczno-politycznej, „Athenaeum. Political Science” 2008, vol. 19, s. 165–177.

Chruściak R., Dwuizbowość parlamentu, [w:] Z. Jarosz (red.), Parlament. Model konstytucyjny a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 76–99.

Chruściak R., Wotum zaufania dla rządu sprawującego władzę – uwagi na tle art. 160 Konstytucji RP, [w:] J. Szymanek (red.), Systemy rządów w perspektywie porównawczej, Warszawa 2014, s. 366–389.

Ciapała J., Pozycja Sejmu w dziedzinie polityki zagranicznej i stosunków międzynarodowych, „Przegląd Sejmowy” 1998, nr 6, s. 9–32.

Cox M., Od zimnej wojny do wojny z terroryzmem, tłum. W. Nowicki, [w:] J. Baylis, S. Smith (red.), Globalizacja polityki światowej. Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych, tłum. M. Filary i in., Kraków 2008, s. 157–191.

Curanowicz A., Polityka Federacji Rosyjskiej wobec Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej, [w:] S. Bieleń, M. Raś (red.), Polityka zagraniczna Rosji, Warszawa 2008, s. 156–188.

Czajowski A., Polityczność działań społecznych, [w:] A. Czajowski, L. Sobkowiak (red.), Polityka i polityczność. Problemy teoretyczne i metodologiczne, Wrocław 2012, s. 69–100.

Czarny P., Sejm i Senat, [w:] P. Sarnecki (red.), Prawo konstytucyjne Rzeczypospolitej Polskiej, wyd. 9, Warszawa 2014, s. 223–291.

Czech M., Stosunki dwustronne Polski. Republika Federalna Niemiec, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2001, s. 170–176.

Czech M., Stosunki z Niemcami, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2000, s. 114–125.

Cziomer E., NATO wobec nowych wyzwań i problemów bezpieczeństwa u progu XXI wieku, [w:] tenże (red.), NATO u progu XXI wieku, Kraków 2000, s. 15–30.

Czornik K., Globalizacja czynnikiem wzmacniającym układ jedno- czy wielobiegunowy?, „Studia Politicae Universitatis Silensiensis” 2006, t. 2, s. 145–180.

Czyż M., Unia Europejska a Polska – próba oceny, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2004, s. 71–102.

Dębowski T., Koncepcje polityki zagranicznej polskiej lewicy parlamentarnej, [w:] M. Wolański (red.), Uwarunkowania i kierunki polskiej polityki zagranicznej w pierwszej dekadzie XXI wieku, Wrocław 2004, s. 200–211.

Domisiewicz R., Wojny XXI wieku: rewolucja w dziedzinie wojskowości w świetle operacji „Iracka wolność”, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 376–386.

- Donaj Ł., Deterministic chaos theory and forecasting in Political Sciences. Contribution to the discussion, „Przegląd Politologiczny” 2018, nr 1, s. 21–48. <https://doi.org/10.14746/pp.2018.23.1.2>
- Drop K., Funkcje Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, „Studia Polityczne” 2007, nr 20, s. 127–158.
- Dudek A., Kompetencje inicjatywne sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych na przykładzie uchwalenia ustawy o służbie zagranicznej, „Wrocławskie Studia Politologiczne” 2013, nr 14, s. 7–19.
- Dziemidok-Olszewska B., Kontrowersje wokół doktrynalnych założeń systemu rządów parlamentarnych, [w:] J. Szymanek (red.), Systemy rządów w perspektywie porównawczej, Warszawa 2014, s. 79–96.
- Dziemidok-Olszewska B., Odpowiedzialność polityczna i prawna władzy wykonawczej, „Athenaeum. Political Science” 2011, vol. 32, s. 158–173.
- Easton D., Analiza systemów politycznych, tłum. D. Niklas, [w:] W. Derczyński, A. Jasińska-Kania, J. Szacki (wyb.), Elementy teorii socjologicznych. Materiały do dziejów współczesnej socjologii zachodniej, Warszawa 1975, s. 562–576.
- Fisher J., Systems theory and structural functionalism, [w:] J.T. Ishiyama, M. Breuning (red.), 21st Century Political Science. A Reference Handbook, t. 1, Los Angeles 2010, s. 71–80. <https://doi.org/10.4135/9781412979351.n9>
- Gajewski J., Europa Środkowa w polskiej polityce zagranicznej, [w:] R. Kuźniar, K. Szczepanik (red.), Polityka zagraniczna RP 1989–2002, Warszawa 2002, s. 276–313.
- Garlicki L., Kompetencje kontrolne Senatu Rzeczypospolitej Polskiej? Uwagi na marginesie artykułu prof. Pawła Sarneckiego, „Przegląd Sejmowy” 2000, nr 6 (41), s. 28–38.
- Geremek B., Wolność i solidarność, polskie przesłanie dla Europy, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 1999, s. 9–14.
- Głajcar R., Reżim parlamentarny – próba charakterystyki, [w:] J. Szymanek (red.), Systemy rządów w perspektywie porównawczej, Warszawa 2014, s. 97–125.
- Gniazdowski M., Białoruś w słowackiej polityce zagranicznej, „Polski Przegląd Dyplomatyczny” 2006, nr 2, s. 37–64.
- Granat M., O istocie mandatu przedstawicielskiego, [w:] M. Kruk (red.), Mandat przedstawicielski w teorii, prawie i praktyce poselskiej, Warszawa 2013, s. 13–24.
- Gromek Z., Odpowiedzialność konstytucyjna a kontrola sejmowa. Wybrane zagadnienia, „Przegląd Sejmowy” 2008, nr 3 (86), s. 57–76.
- Grzybowski M., Mikuli P., Realizacja konstytucyjnych kompetencji Prezydenta RP w sferze stosunków międzynarodowych, [w:] M. Grzybowski (red.), System rządów Rzeczypospolitej Polskiej. Założenia konstytucyjne a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 51–64.
- Gwiazda A., Ambiwalentne podejście do badań w naukach politycznych, [w:] Z. Blok (red.), Czym jest teoria w politologii?, Warszawa 2011, s. 160–170.
- Gwiazda A., Hegemonia Stanów Zjednoczonych Ameryki a perspektywa świata wielobiegunowego, „Athenaeum. Political Science” 2011, vol. 28, s. 94–107.

Habowski M., Kompetencje wewnętrznych organów władzy Rzeczypospolitej Polskiej w stosunkach międzynarodowych, [w:] M. Wolański (red.), Uwarunkowania i kierunki polskiej polityki zagranicznej w pierwszej dekadzie XXI wieku, Wrocław 2004, s. 56–80.

Habowski M., Koncepcje polityki zagranicznej polskich partii centrowych, [w:] M. Wolański (red.), Uwarunkowania i kierunki polskiej polityki zagranicznej w pierwszej dekadzie XXI wieku, Wrocław 2004, s. 159–199.

Habowski M., Polskie reakcje na deklarację Bundestagu „Wypędzeni, przesiedleńcy i mniejszość niemiecka pomostem między Niemcami i ich wschodnimi sąsiadami”, [w:] R. Łętocha (red.), Religia, polityka, naród: studia nad współczesną myślą polityczną, Kraków 2010, s. 351–364.

Habowski M., Polsko-czeskie stosunki polityczne, [w:] B.J. Albin, W. Baluk (red.), E. Pałka (sekretarz tomu), Europa Środkowa. Dekada transformacji. Republika Czeska, Wrocław 2005, s. 303–341.

Habowski M., Problematyka wojny w Afganistanie w debatach Sejmu IV kadencji, [w:] G. Rdzanek (red.), Euroatlantycka obronność na rozdrożu, Wrocław 2004, s. 155–190.

Habowski M., Stosunki Białorusi z Polską, [w:] I. Topolski (red.), Białoruś w stosunkach międzynarodowych, Lublin 2009, s. 233–253.

Haczyk E., Negocjacje w sprawie członkostwa Polski w Unii Europejskiej, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2001, s. 62–80.

[Haliżak E.], Gospodarka światowa 2000 – nowe wyzwania dla rozwoju i funkcjonowania, „Rocznik Strategiczny” 2000/2001, s. 84–100.

Haliżak E., O istocie badania polityki zagranicznej państwa, [w:] tenże (red.), Badanie polityki zagranicznej państwa, Warszawa 2018.

Harasimowicz A.K., Okresowy raport Komisji Europejskiej z postępów Polski na drodze do członkostwa w UE, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2001, s. 97–107.

Herbut R., Proces demokratyzacji systemu politycznego – warunki i ograniczenia, [w:] A. Antoszewski, R. Herbut (red.), Polityka w Polsce w latach 90. Wybrane problemy, Wrocław 1999, s. 7–23.

Ilciów A., Hładkiewicz W., Struktura metodologiczna nauki o polityce, „Athenaeum. Political Science” 2011, vol. 31, s. 9–17.

Jabłoński A., Pluralizm teoretyczny w nauce o polityce, [w:] Z. Blok (red.), Czym jest teoria w politologii?, Warszawa 2011, s. 50–74.

Jarczewska-Romaniuk A., Ekonomiczne aspekty wojny w Iraku, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 398–408.

Jaskiernia J., Charakter prawny i funkcje Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu RP, „Polski Przegląd Dyplomatyczny” 2004, nr 6, s. 25–130.

Jaskiernia J., Parlament i procesy integracyjne, [w:] Z. Jarosz (red.), Parlament. Model konstytucyjny a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 175–201.

Jednaka W., Proces tworzenia gabinetów koalicyjnych w Polsce w latach 1989–2001, [w:] A. Antoszewski (red.), Demokratyzacja w III Rzeczypospolitej, Wrocław 2002, s. 119–136.

Juchniewicz J., Instrumenty realizacji funkcji kontrolnej Sejmu – próba oceny skuteczności, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2013, nr 1 (13), s. 15–32. <https://doi.org/10.15804/ppk.2013.01.01>

- Kaczmarek M., Polityka Federacji Rosyjskiej wobec Stanów Zjednoczonych Ameryki, [w:] S. Bielań, M. Raś (red.), Polityka zagraniczna Rosji, Warszawa 2008, s. 47–67.
- Kaleta P., Europejski system obronny przyszłości – NATO czy UE?, „Międzynarodowy Przegląd Polityczny” 2005, nr 2 (12), s. 49–76.
- Kamińska K., Dobór elementów podlegających analizie systemowej jako problem badawczy, [w:] A.J. Chodubski, M.J. Malinowski (red.), Problemy badawcze i metodologiczne politologii w Polsce, Gdańsk 2006, s. 106–111.
- Kamiński A.Z., Suwerenność państwa polskiego w nowym układzie europejskim, „Sprawy Międzynarodowe” 2003, nr 4, s. 5–36.
- Kamiński M.A., Status prawny i praktyka funkcjonowania podkomisji w Sejmie RP, „Przegląd Sejmowy” 2018, nr 4 (147), s. 19–37. <https://doi.org/10.31268/PS.2018.03>
- Kamiński T., Hans J. Morgenthau: Od realistycznej koncepcji natury stosunków międzynarodowych do krytyki „moralistycznej” postawy wobec wojny, „Sprawy Międzynarodowe” 2002, nr 3, s. 92–112.
- Kardaś S., Federacja Rosyjska w organizacjach międzynarodowych, [w:] S. Bielań, M. Raś (red.), Polityka zagraniczna Rosji, Warszawa 2008, s. 189–218.
- Karp J., Mikuli P., Realizacja uprawnień nominacyjnych Prezydenta RP, [w:] M. Grzybowski (red.), System rządów Rzeczypospolitej Polskiej. Założenia konstytucyjne a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 100–114.
- Karwat M., O statusie pojęcia „polityczność”, „Studia Politologiczne” 2015, vol. 37, s. 33–49.
- Karwat M., Polityczność i upolitycznienie. Metodologiczne ramy analizy, „Studia Politologiczne” 2010, vol. 17, s. 63–88.
- Karwat M., Rodzaje teorii w nauce o polityce, [w:] Z. Blok (red.), Czym jest teoria w politologii?, Warszawa 2011, s. 75–93.
- Kendziora J., Pojęcie partii politycznej w systemie liberalizmu politycznego (wybór), tłum. K. Wudarska, „Kronos” 2016, nr 1 (36), s. 173–205.
- Kloczkowski J., Dlaczego Polska nie ma doktryny integracyjnej?, [w:] K. Bachmann i in., Czy Polska ma doktrynę integracyjną?, Kraków 1998, s. 133–143.
- Konferencja Międzyrządowa 2000 – polski punkt widzenia, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2001, s. 39–53.
- Koszel B., Stosunki Polska – Niemcy a bezpieczeństwo europejskie, [w:] W.M. Góralski (red.), Polska – Niemcy 1945–2007. Od konfrontacji do współpracy i partnerstwa w Europie. Studia i dokumenty, Warszawa 2007, s. 211–263.
- Kowal P., Polska, „Europa Środkowo-Wschodnia” 2000, s. 165–175.
- Kowal P., Polska, „Europa Środkowo-Wschodnia” 2001–2002, s. 175–183.
- Krause K., Orzechowski A., Stosunki dwustronne Polski. Stany Zjednoczone, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2003, s. 221–227.
- Krauz-Mozer B., Teoretyzowanie w politologii u progu XXI wieku, [w:] Z. Blok (red.), Czym jest teoria w politologii?, Warszawa 2011, s. 39–49.

- Kuciński J., Status prawny komisji sejmowych jako podmiotów kontroli działalności rządu, „Przegląd Sejmowy” 2017, nr 1 (138), s. 9–36.
- Kudej M., W sprawie klasyfikacji funkcji Sejmu i Senatu, [w:] L. Garlicki (red.), Konstytucja, wybory, parlament. Studia ofiarowane Zdzisławowi Jaroszowi, Warszawa 2000, s. 99–111.
- Kudej M., Zmiany w Regulaminie Sejmu, dokonane 4 września i 28 października 1997 r., „Przegląd Sejmowy” 1998, nr 3 (26), s. 9–26.
- Kukułka J., Polityka zagraniczna a polityka wewnętrzna, [w:] J. Kukułka, R. Zięba (red.), Polityka zagraniczna państwa, Warszawa 1992, s. 13–33.
- Kułakowski J., Jesień L., Przebieg negocjacji akcesyjnych Polski w 2001 r., „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2002, s. 107–113.
- Kuźniar R., Ewolucja międzynarodowych uwarunkowań polskiej polityki zagranicznej po 1989 roku, [w:] Kuźniar R., Szczepanik K. (red.), Polityka zagraniczna RP 1989–2002, Warszawa 2002, s. 50–67.
- [Lachowski Z.], Broń masowego rażenia i „hultajska liga”. Międzynarodowa społeczność w obliczu tendencji proliferacyjnych, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 106–130.
- [Lachowski Z.], Między powściągliwością a zbrojną interwencją: polityka bezpieczeństwa wojskowego w zmieniającym się środowisku międzynarodowym, „Rocznik Strategiczny” 2002/2003, s. 111–128.
- Lakomy M., Stosunki polsko-czeskie na początku XXI wieku, [w:] M. Stolarczyk (red.), Stosunki Polski z sąsiadami w pierwszej dekadzie XXI wieku, Katowice 2011, s. 213–235.
- Lecours A., New Institutionalism: Issues and Questions, [w:] tenże (red.), New Institutionalism. Theory and Analysis, Toronto 2005, s. 3–25. <https://doi.org/10.3138/9781442677630>
- Legutko R., O tolerancji, [w:] tenże, Etyka absolutna i społeczeństwo otwarte, Kraków 1994, s. 155–180.
- Lipowicz I., Stosunki Polski z Niemcami, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2005, s. 88–104.
- Lisicka H., Ewolucja reżimu politycznego w Polsce po 1989 roku, [w:] A. Antoszewski (red.), Demokratyzacja w III Rzeczypospolitej, Wrocław 2002, s. 27–50.
- [Lizak W.], Irak – kronika zapowiedzianej wojny, „Rocznik Strategiczny” 2002/2003, s. 313–330.
- [Lizak W.], Wojna w Afganistanie i jej regionalne implikacje, „Rocznik Strategiczny” 2001/2002, s. 337–356.
- Londyn, Paryż – zwrot w lewo, lecz odrębnie, „Rocznik Strategiczny” 1997/1998, s. 205–216.
- Lowndes V., Instytucjonalizm, [w:] D. Marsh, G. Stoker (red.), Teorie i metody w naukach politycznych, tłum. J. Tegnerowicz, Kraków 2006, s. 89–107.
- Łastowski K., Metoda systemowa w badaniach politologicznych, „Athenaeum. Political Science” 2008, vol. 19, s. 178–191.
- Łoś-Nowak T., Polityka zagraniczna w przestrzeni teoretycznej, [w:] taż (red.), Polityka zagraniczna. Aktorzy – potencjały – strategie, Warszawa 2011, s. 17–41.
- Masternak-Kubiak M., Trzciniński J., System rządów w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. – analiza kompetencji Sejmu, „Przegląd Sejmowy” 1997, nr 5 (22), s. 45–55.

- Mażewski L., Prowadzenie polityki zagranicznej w Rzeczypospolitej Polskiej, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2009, z. 3, s. 9–18.
- Mearsheimer J.J., America Unhinged, „The National Interest” 2014, nr 129, s. 9–30.
- Mearsheimer J.J., Hans Morgenthau and the Iraq war: realism versus neoconservatism, www.opendemocracy.net.
- Mearsheimer J.J., Saving Israel From Itself, <http://www.amconmag.com>, 18 maja 2009.
- [Menkiszak M.], Rosja: Budowa rozwiniętego putinizmu, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 195–221.
- [Menkiszak M.], Rosja: dwie Rosje, „Rocznik Strategiczny” 2002/2003, s. 200–226.
- [Menkiszak M.], Rosja: zmierzch demokracji?, „Rocznik Strategiczny” 1999/2000, s. 147–171.
- [Menkiszak M.], Rosja – krajobraz po zapaści, „Rocznik Strategiczny” 1998/1999, s. 117–142.
- Michalski A., Stosunki Polski ze Stanami Zjednoczonymi, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2005, s. 77–87.
- Michałek K., The United States of Anger vs. nowy konsensus narodowy: Stany Zjednoczone przed, w czasie i po zakończeniu drugiej wojny irackiej, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 387–397.
- Michałowski S., Stosunki Polski z Niemcami, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2004, s. 192–201.
- Mickiewicz P., Sojusz Północnoatlantycki w polskiej koncepcji oddziaływania międzynarodowego, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2007, nr 4, s. 107–119.
- Mik C., Członkostwo Polski w Unii Europejskiej a nowa regulacja działania Sejmu i Senatu, „Polski Przegląd Dyplomatyczny” 2004, nr 3, s. 11–56.
- Minkner K., Tradycyjny instytucjonalizm i jego znaczenie dla nauk politycznych, „Historia i Polityka” 2015, nr 13 (20), s. 9–30. <https://doi.org/10.12775/HiP.2015.001>
- Młynarska-Sobaczewska A., Demokracja czy merytokracja? Wybór sędziów Trybunału Konstytucyjnego jako realizacja funkcji kreacyjnej parlamentu, [w:] T. Mołdawa, J. Zaleśny (red.), Parlamentaryzm w świecie współczesnym. Między ideą a rzeczywistością, Warszawa 2011, s. 294–307.
- Mojak R., Funkcja parlamentarnej kontroli działalności rządu, [w:] Z. Jarosz (red.), Parlament. Model konstytucyjny a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 121–146.
- Mojak R., Model prezydentury w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (regulacje konstytucyjne roli ustrojowej Prezydenta RP a praktyka polityczno-ustrojowa realizacji modelu ustrojowego prezydentury), [w:] M. Grzybowski (red.), System rządów Rzeczypospolitej Polskiej. Założenia konstytucyjne a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 29–50.
- Mojak R., Parlamentarna kontrola Rady Ministrów i ministrów w świetle Konstytucji RP, „Przegląd Sejmowy” 2008, nr 3 (86), s. 151–174.
- Mojak R., Prawnoustrojowe i polityczne mechanizmy kształtowania składu Rady Ministrów w świetle przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i praktyki ustrojowej, [w:] M. Grzybowski (red.), System rządów Rzeczypospolitej Polskiej. Założenia konstytucyjne a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 160–172.

NATO u progu „ery nieporządku”, „Rocznik Strategiczny” 2001/2002, s. 151–165.

Nocoń J., Systemowa analiza polityki w świetle rekonstrukcji strukturalnego funkcjonalizmu Jeffreya C. Alexandra, [w:] B. Krauz-Mozer, P. Ścigaj (red.), Podejścia badawcze i metodologie w nauce o polityce, Kraków 2013, s. 349–364.

Odrowąż-Sypniewski W., Funkcje kontrolne Sejmu na tle zagadnienia rozdziału władzy publicznej i zasady nadrzędności konstytucji, „Przegląd Sejmowy” 2008, nr 3 (86), s. 11–36.

Paleczny T., ONZ wobec procesów globalizacji, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2005, nr 1, s. 85–98.

Pałasz U., Stosunki z Niemcami, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 1998, s. 134–142.

Pałasz U., Stosunki z Niemcami, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 1999, s. 115–130.

Parzymies S., Integracja europejska w polityce zagranicznej III RP, [w:] R. Kuźniar, K. Szczepanik (red.), Polityka zagraniczna RP. 1989 – 2002, Warszawa 2002, s. 67–98.

Parzymies S., Postanowienia Rady Europejskiej w Nicei i ich znaczenie dla Polski, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2001, s. 108–115.

[Parzymies S.], Reformy instytucjonalne, poszerzenie i wspólna obrona – trudne wyzwania dla Unii Europejskiej, „Rocznik Strategiczny” 1999/2000, s. 127–146.

[Parzymies S.], Unia Europejska przed poszerzeniem na wschód, „Rocznik Strategiczny” 2000/2001, s. 147–171.

[Parzymies S.], Unia Europejska w procesie historycznego rozszerzenia i fundamentalnych reform instytucjonalnych, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 131–157.

[Parzymies S.], Unia Europejska w przełomowej fazie rozwoju, „Rocznik Strategiczny” 1998/1999, s. 98–116.

[Parzymies S.], Unia Europejska wobec wyzwań nowego wieku: terroryzmu, rozszerzenia i konstytucji, „Rocznik Strategiczny” 2001/2002, s. 133–150.

[Parzymies S.], Unia Europejska wobec rozszerzenia i kryzysu tożsamości, „Rocznik Strategiczny” 2002/2003, s. 129–158.

Patyra S., Pozycja ustrojowa i funkcje Prezesa Rady Ministrów – założenia konstytucyjne a praktyka, [w:] M. Grzybowski (red.), System rządów Rzeczypospolitej Polskiej. Założenia konstytucyjne a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 197–245.

Pietras J., Działalność Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej i Zespołu Negocyjacyjnego w 1998 r., „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 1999, s. 262–276.

Pietraś M., Istota i zakres procesów globalizacji, „Sprawy Międzynarodowe” 2002, nr 2 (LV).

Pietraś Z.J., Polityka zagraniczna państwa, [w:] T. Łoś-Nowak (red.), Współczesne stosunki międzynarodowe, Wrocław 1995, s. 51–66.

Pisarski M., Stosunki ze Stanami Zjednoczonymi, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2000, s. 103–113.

- Podgórzńska R., Parlamentarne spory wokół udziału Polski w misji stabilizacyjnej w Iraku, [w:] G. Ciechanowski, J. Sielski (red.), *Konflikty współczesnego świata*, Toruń 2006, s. 167–181.
- Pomianowski W., Stosunki dwustronne Polski. Niemcy, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2003, s. 230–235.
- Popowski M., Polska a Unia Europejska, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2000, s. 42–48.
- Popowski M., Stosunki Polski z Unią Europejską, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 1999, s. 58–68.
- Przegląd sytuacji strategicznej – aspekty globalne i regionalne, „Rocznik Strategiczny” 2002/2003, s. 71–94.
- Putnam R.D., Diplomacy and domestic politics: the logic of two-level games, „International Organization” 1998, nr 3 (42), s. 427–460. <https://doi.org/10.1017/S0020818300027697>
- Rachwał M., Władza ludu czy elit politycznych? Próba zdefiniowania współczesnej demokracji, „Przegląd Politologiczny” 2013, nr 1, s. 69–81. <https://doi.org/10.14746/pp.2013.18.1.5>
- Radcliffe-Brown A.R., O pojęciu funkcji w naukach społecznych, tłum. D. Niklas, [w:] W. Derczyński, A. Jasińska-Kania, J. Szacki (wyb.), *Elementy teorii socjologicznych. Materiały do dziejów współczesnej socjologii zachodniej*, Warszawa 1975, s. 190–198.
- Raduchowska-Brochwicz A., Konwent Europejski – przebieg prac. Wkład Polski, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2003, s. 79–100.
- Raś M., Europejska polityka Federacji Rosyjskiej, [w:] S. Bieleń, M. Raś (red.), *Polityka zagraniczna Rosji*, Warszawa 2008, s. 90–124.
- Rogowska B., Teoria funkcji politycznych, [w:] A.W. Jabłoński, L. Sobkowiak (red.), *Studia z teorii polityki*, t. 2, Wrocław 1998, s. 215–228.
- Roszkowski W., Polska, „Europa Środkowo-Wschodnia” 1997–1998, s. 155–168.
- Ruszkowski J., Ponadnarodowość (supranationalism) jako kategoria w Stosunkach Międzynarodowych, „Athenaeum. Political Science” 2006, vol. 16, s. 9–22.
- Sajduk B., Tradycyjne metody analizy polityki zagranicznej, [w:] K. Szczerski (red.), *Podmiotowość geopolityczna. Studia nad polską polityką zagraniczną*, Warszawa 2009, s. 59–86.
- Sarnecki P., Charakter prawny uregulowań zawartych w uchwale Sejmu, „Biuletyn. Ekspertyzy i Opinie Prawne” Biura Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu, 1994, nr 1 (11), s. 25–27.
- Sarnecki P., Funkcje i struktura parlamentu według nowej Konstytucji, „Państwo i Prawo” 1997, z. 11–12 (621–622), s. 33–53.
- Sarnecki P., Kompetencje kontrolne Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, „Przegląd Sejmowy” 2000, nr 6 (41), s. 9–27.
- Schmitt C., Pojęcie polityczności, [w:] tenże, *Teologia polityczna i inne pisma*, tłum. M. Cichocki, Kraków 2000, s. 191–250.
- Sepkowski A., Teoria a przewidywanie w polityce, [w:] Z. Blok (red.), *Czym jest teoria w politologii?*, Warszawa 2011, s. 171–187.

- Sienkiewicz M., Republika Czeska w polskiej polityce bezpieczeństwa, [w:] B.J. Albin, W. Baluk (red.), E. Pałka (sekretarz tomu), Europa Środkowa. Dekada transformacji. Republika Czeska, Wrocław 2005, s. 371–393.
- Skrzydło W., Rada Ministrów, [w:] tenże (red.), Prawo konstytucyjne, Lublin 1996, s. 301–323.
- [Skrzypiński D.], Funkcje parlamentu, [w:] H. Lisicka (red.), System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej, Wrocław 2001, s. 184–202.
- Smolik B., Suwerenność w myśli politycznej środowiska Ligi Polskich Rodzin w okresie debaty nad członkostwem Polski w Unii Europejskiej i Traktatem Konstytucyjnym, „Wrocławskie Studia Politologiczne” 2009, nr 10, s. 31–46.
- Sobolewska-Myślik K., Przekształcenia systemu partyjnego RP, „Athenaeum. Political Science” 2009, vol. 22, s. 157–165.
- Sokolewicz W., Funkcja kreacyjna Sejmu i Senatu, [w:] Z. Jarosz (red.), Parlament. Model konstytucyjny a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 147–174.
- Stachura J., Stosunki dwustronne Polski. Niemcy, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2002, s. 231–235.
- Stany Zjednoczone: supermocarstwo w szoku i w walce, „Rocznik Strategiczny” 2001/2002, s. 166–192.
- Stany Zjednoczone – granice hegemonii, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 175–194.
- Stany Zjednoczone – mimo wszystko Bush, „Rocznik Strategiczny” 2004/2005, s. 173–195.
- Stany Zjednoczone – niekwestionowany lider, „Rocznik Strategiczny” 1997/1998, s. 217–232.
- Stefanowicz J., Francja: ambiwalencja wobec nowych wyzwań, [w:] J. Stefanowicz, I. Grabowska-Lipińska (red.), Racja stanu w dobie transformacji ładu europejskiego. Implikacje dla Polski, Warszawa 1995, s. 115–125.
- Stelmach A., Kierunki ewolucji prawa wyborczego w Polsce a demokracja partycypacyjna, „Przegląd Politologiczny” 2010, nr 4, s. 109–121. <https://doi.org/10.14746/pp.2010.15.4.9>
- Stelmach A., Wybory jako forma legitymizacji władzy w Polsce w dwudziestolecie przemian ustrojowych, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2011, nr 2, s. 5–20. <https://doi.org/10.14746/ssp.2011.2.01>
- Stębelski M., Pojęcie kontroli parlamentarnej na tle ustrojowym, „Przegląd Sejmowy” 2008, nr 3 (86), s. 37–56.
- Stolarczyk M., Interwencja NATO w Jugosławii i jej implikacje dla bezpieczeństwa międzynarodowego, [w:] E. Cziomer (red.), NATO u progu XXI wieku, Kraków 2000, s. 41–66.
- Stolarczyk M., Polska i Niemcy wokół głównych kontrowersji w relacjach transatlantycznych w dziedzinie bezpieczeństwa na początku XXI wieku, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2007, nr 4, s. 81–105.
- Symonides J., Wojna z Irakiem a prawo międzynarodowe, „Rocznik Strategiczny” 2003/2004, s. 366–375.

Synowiec E., Ocena postępów Polski na drodze do członkostwa w Unii Europejskiej w Raporcie okresowym za 2001 r., „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2002, s. 114–123.

Szczerski K., Integracja europejska w polskiej refleksji politycznej po II wojnie światowej, [w:] J. Kloczkowski (red.), Przekłete miejsce Europy? Dylematy polskiej geopolityki, Kraków 2009, s. 195–224.

Szmyt A., Charakter prawny i moc wiążąca rezolucji Sejmu „Biuletyn. Ekspertyzy i Opinie Prawne” Biura Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu, 1994, nr 1 (11), s. 28–33.

Sztompka P., Analiza systemowa w naukach politycznych (Próba rekonstrukcji), [w:] K. Opałek (red.), Metodologiczne i teoretyczne problemy nauk politycznych, Warszawa 1975, s. 77–108.

Szymanek J., Sejm i Senat w porządku konstytucyjnym RP, [w:] T. Mołdawa, J. Zaleśny (red.), Parlamentaryzm w świecie współczesnym. Między ideą a rzeczywistością, Warszawa 2011, s. 172–205.

Szymanek J., Zmiany pozycji ustrojowej parlamentu w państwach demokratycznych, [w:] T. Mołdawa, J. Zaleśny (red.), Parlamentaryzm w świecie współczesnym. Między ideą a rzeczywistością, Warszawa 2011, s. 9–27.

Szymański A., Systemowe podejście w badaniach europejskich, [w:] K.A. Wojtaszczyk, W. Jakubowski (red.), Studia europejskie. Zagadnienia metodologiczne, Warszawa 2010, s. 161–180.

Tokarz G., Koncepcje polityki zagranicznej polskich ugrupowań prawicowych po 1989 roku, [w:] M. Wolański (red.), Uwarunkowania i kierunki polskiej polityki zagranicznej w pierwszej dekadzie XXI wieku, Wrocław 2004, s. 159–199.

Truszczyński J., Polska – Niemcy a integracja europejska, [w:] W.M. Góralski (red.), Polska – Niemcy 1945–2007. Od konfrontacji do współpracy i partnerstwa w Europie. Studia i dokumenty, Warszawa 2007, s. 265–301.

Umińska-Woroniecka A., Polityka zagraniczna – podejście teoretyczne, [w:] Ł. Fijałkowski, R. Kunert-Milczarz (red.), Międzynarodowe stosunki polityczne, Wrocław 2018, s. 157–174.

Unia Europejska: otwarcie na wschód i wspólna waluta, „Rocznik Strategiczny” 1997/1998, s. 111–126.

Wallner M., Koncepcje teoretyczne systemu rządów; źródła, założenia, krytyka, [w:] J. Szymanek (red.), Systemy rządów w perspektywie porównawczej, Warszawa 2014, s. 60–78.

Wallner M., Podziały i typologie systemów parlamentarnych. Zagadnienia metodologiczne, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Lublin-Polonia” 2014, vol. 21, nr 2, s. 85–103.

<https://doi.org/10.1515/curie-2015-0005>

Węc J.J., Stanowisko Niemiec wobec kryzysu konstytucyjnego w Unii Europejskiej, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2006, nr 4, s. 203–216.

Wheare K.C., Czy upadek parlamentów?, [w:] M. Ankwic (red.), Władza i polityka. Wybór tekstów ze współczesnej politologii zachodniej, Warszawa 1988, s. 117–118.

Winid B., Problem rozszerzenia NATO w Kongresie Stanów Zjednoczonych w 1997 roku, „Sprawy Międzynarodowe” 1998, nr 1, s. 65–98.

Winid B., Stosunki ze Stanami Zjednoczonymi, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 1998, s. 125–133.

Winid B., Stosunki ze Stanami Zjednoczonymi, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 1999, s. 109–114.

Wiśniewski D., Stosunki Polski ze Stanami Zjednoczonymi, „Rocznik Polskiej Polityki Zagranicznej” 2004, s. 179–191.

Włodkowska A., Polityka Federacji Rosyjskiej wobec Wspólnoty Niepodległych Państw, [w:] S. Bielen, M. Raś (red.), Polityka zagraniczna Rosji, Warszawa 2008, s. 125–155.

Wojciechowski S., „Sieć” przyczyn współczesnego terroryzmu, analiza czynników, mechanizmów i modeli, „Przegląd Politologiczny” 2011, nr 3, s. 63–78. <https://doi.org/10.14746/pp.2011.16.3.3>

Wojtaszczyk K.A., Systemy polityczne, [w:] B. Szmulik, M. Żmigrodzki (red.), Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce, Lublin 2007, s. 359–378.

Zajac J., Udział Polski w misjach pokojowych i stabilizacyjnych na początku XXI wieku, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2007, nr 4, s. 191–207.

Zaleśny J., Interpelacja poselska. Uwagi na tle praktyki polskiej, [w:] M. Zubik (red.), Dwadzieścia lat transformacji ustrojowej w Polsce. 51. Ogólnopolski Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego, Warszawa, 19–21 czerwca 2009 r., Warszawa 2010, s. 465–474.

Zawadzki J., Funkcje decydowania w państwowych i niepaństwowych organizacjach politycznych, [w:] A.J. Chodubski, M.J. Malinowski (red.), Problemy badawcze i metodologiczne politologii w Polsce, Gdańsk 2006, s. 187–205.

Zięba R., Paradoxy polityki zagranicznej Polski w okresie transformacji, [w:] M. Karwat (red.), Paradoxy polityki, Warszawa 2007, s. 387–425.

Zięba R., Uwarunkowania polityki zagranicznej państwa, [w:] R. Zięba (red.), Wstęp do teorii polityki zagranicznej państwa, Toruń 2004, s. 17–35.

Zmierczak M., Liberalna krytyka demokracji jako źródło idei demokracji konstytucyjnej, [w:] L. Dubiel (red.), Idee jako źródło instytucji politycznych i prawnych, Lublin 2003, s. 129–144.

Zubik M., Organizacja pracy i struktura wewnętrzna Sejmu, [w:] Z. Jarosz (red.), Parlament. Model konstytucyjny a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006, s. 28–49.

Zwierzchowski E., Opozycja parlamentarna, [w:] tenże (red.), Opozycja parlamentarna, Warszawa 2000, s. 9–29.

Zyblikiewicz L., Stosunki transatlantyczne na początku XXI w., „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2004, nr 2, s. 143–155.

Żebrowski W., Struktura systemu politycznego, „Athenaeum. Political Science” 2006, vol. 16, s. 87–104.

Raporty, akty prawne, wyroki Trybunału Konstytucyjnego, wspomnienia, artykuły prasowe

AWS, Program „zAWSze Polska, wolność, rodzina”, Warszawa, maj 1997.

Civikov G., Proces Miloszewicia. Relacja obserwatora, tłum. S. Michałowski, Warszawa 2009.

Committee on Legal Affairs and Human Rights, Inhuman treatment of people and illicit trafficking in human organs in Kosovo. Report, 12 December 2010, www.assembly.coe.int.

Czas na zmianę... Program społeczno-gospodarczy PSL, Warszawa, kwiecień 2001, [w:] I. Słodkowska (red.), Partie i ich programy. Wybory 2001, Warszawa 2002.

Draft report. The legal foundation of foreign Policy, Venice Commission, Strasburg, 19 grudnia 1996 r.

Górny G., Kłeska Telewizji Wyszehradzkiej, „Sieci” 2018, nr 27.

Liga Polskich Rodzin, Polsce – niepodległość, Polakom – praca, chleb, mieszkania (Program solidaryzmu narodowego Ligi Polskich Rodzin), [w:] I. Słodkowska (red.), Partie i ich programy. Wybory 2001, Warszawa 2002.

Marcinkiewicz K., Karnowski M., Zaremba P., Kulisy władzy, Warszawa 2007.

Miller L., Tak to było, Warszawa 2009.

Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 września 1997 r. o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 21 września 1997 r., „Rzeczpospolita” nr 230, 2 X 1997.

Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 września 1997 r. o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 21 września 1997 r., „Rzeczpospolita” nr 230, 2 X 1997.

Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26 września 2001 r. o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 23 września 2001 r., www.pkw.gov.pl.

Państwowa Komisja Wyborcza. Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast przeprowadzone w 2002 r., www.pkw.pl.

Platforma Obywatelska. Program 2001 rok, [w:] I. Słodkowska (red.), Partie i ich programy. Wybory 2001, Warszawa 2002.

Polskie Stronnictwo Ludowe. Naczelny Komitet Wykonawczy, O kształtowanie szans rozwoju dla Polski. Dokumenty programowe, IV Kongres PSL, Warszawa, 18 II 1995.

Postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2009 r., Sygn. akt Kpt 2/08 r.

Program Prawa i Sprawiedliwości. Warszawa, sierpień 2001 roku, [w:] I. Słodkowska (red.), Partie i ich programy. Wybory 2001, Warszawa 2002.

Przywróćmy normalność, wygramy przyszłość. Program wyborczy. Sojusz Lewicy Demokratycznej, Unia Pracy, [w:] I. Słodkowska (red.), Partie i ich programy. Wybory 2001, Warszawa 2002.

Porozumienie o zawarciu parlamentarnej koalicji wyborczej Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy w wyborach do Sejmu i Senatu w 2001 r., [w:] I. Słodkowska (red.), Partie i ich programy. Wybory 2001, Warszawa 2002.

Rekordziści Tusk, Belka i Suchocka, www.tvn24.pl, 23 XI 2007.

„Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej” 2003.

„Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej” 2005.

Rokita J., Alfabet Rokity. Rozmawiali Michał Karnowski i Piotr Zaremba, Kraków 2004.

Ruch Odbudowy Polski, Karta Niepodległości ruchu Odbudowy Polski z 11 listopada 1996 roku, [w:] I. Słodkowska, M. Dołbakowska (red.), Wybory 1997. Partie i ich programy, Warszawa 2004.

Ruch Odbudowy Polski, Założenia programu społeczno-gospodarczej odbudowy kraju, [w:] I. Słodkowska, M. Dołbakowska (red.), Wybory 1997. Partie i ich programy, Warszawa 2004.

Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej. Tezy programowe, [w:] I. Słodkowska (red.), Partie i ich programy. Wybory 2001, Warszawa 2002.

Sojusz Lewicy Demokratycznej, Program wyborczy. Deklaracja programowa. Sursum corda.

Świat według Mellera. Życie i polityka: ku przyszłości. Ze Stefanem Mellerem rozmawia Michał Komar, Warszawa 2008.

Teltschik H., 329 dni. Zjednoczenie Niemiec w zapisach doradcy kanclerza, tłum. R. Drecki, M. Struczyński, Warszawa 1992.

Unia Wolności, Wolność. Bezpieczeństwo. Rozwój. Program Unii Wolności, Warszawa 16 VI 1997.

Wystąpienie ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Geremka na otwarciu negocjacji Polski o członkostwo w Unii Europejskiej, Bruksela, 31 marca 1998 r., „Zbiór Dokumentów PISM” 1998, nr 1.

Akty prawne

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., komentarz W. Skrzydło, wyd. 2, Kraków 1999.

Ustawa z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach, Dz.U. 1997, nr 114 poz. 739.

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, Dz.U. 2003, nr 128 poz. 1175.

Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej, Dz.U. 1996, nr 106 poz. 494.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Komitecie do Spraw Europejskich, Dz.U. 2009, nr 161 poz. 1277.

Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów, Dz.U. 1996, nr 106 poz. 492.

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Dz.U. 2004, nr 52 poz. 515.

Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, Dz.U. 1996, nr 73 poz. 350.

Ustawa z dnia 8 listopada 1990 r. o zmianie ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, Dz.U. 1990, nr 73 poz. 466.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1997 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Spraw Zagranicznych, Dz.U. 1997, nr 69 poz. 442.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Spraw Zagranicznych, Dz.U. 1998, nr 93 poz. 586.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2001 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Spraw Zagranicznych, Dz.U. 2001, nr 126 poz. 1387.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2003 r. w sprawie ustalenia szczegółowego zakresu działania Ministra – członka Rady Ministrów Danuty Hübner, Dz.U. 2003, nr 121, poz. 1136.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 października 2001 r. w sprawie ustalenia liczby wicemarszałków Sejmu, M.P. 2001, nr 37 poz. 584.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 kwietnia 2003 r. w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, M.P. 2003, nr 23 poz. 337.

Zarządzenie Nr 81 Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Spraw Zagranicznych, M.P. 2002, nr 28 poz. 456.